บทบาทหนังสือพิมพ์คู่แข่งรายวันในการให้การศึกษาด้านธุรกิจ กับความพึงพอใจของนักศึกษา "คู่แข่ง Mini-MBA"

นาย ทรงวิทย์ กุลศักดิ์นันท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์ ภาควิชาวารสารสนเทศ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2541 ISBN 974-332-033-4 ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE ROLE OF BUSINESS EDUCATION OF KHOO KHAENG DAILY NEWSAPAPER AND GRATIFICATION OF KHOO KHAENG MINI-MBA'S STUDENTS

Mr. Songwit Kulsakdinun

2

A Thesis Submitted in Partial Fullfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Journalism

Department of Journalism

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-332-033-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์	บทบาทหนังสือพิมพ์คู่แข่งรายวันในการให้การศึกษาค้านธุรกิจ			
	กับความพึงพอใจของนักศึกษา "คู่แข่ง Mini-	กับความพึงพอใจของนักศึกษา "คู่แข่ง Mini-MBA"		
โดย	นาย ทรงวิทย์ กุลศักดิ์นันท์			
ภาควิชา	วารสารสนเทศ			
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ คร.เสถียร เชยประทับ			
	7			
บัณฑิควิทยา	ลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิ	พนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ		
ศึกษาตามหลักสูตรปริ	ัญญามหาบัณฑิต			
	Gray Eny	กณบคีบัณฑิตวิทยาลัย		
คณะกรรมการสอบวิท	ายานิพนธ์			
	(รองศาสตราจารย์ นันทริกา คุ้มไพโรจน์)	_ประธานกรรมการ		
	JAN W INVIN	อาจารย์ที่ปรึกษา		
	(รองศาสคราจารย์ คร.เสถียร เชยประทับ)			
4	de Samo	กรรมการ		
	(ศาสตราจารย์ สุกัญญา สุคบรรทัค)			

รา 👉 เทพาคิดภา กระบบิพนธภาษ์ใน รถบดีเพียวนิเพียร์แล่นเดิม

ทรงวิทย์ กุลศักดิ์นันท์: บทบาทหนังสือพิมพ์คู่แข่งรายวันในการให้การศึกษาต้านธุรกิจ กับความ พึงพอใจของนักศึกษา "คู่แข่ง Mini-MBA" (THE ROLE OF BUSINESS EDUCATION OF KHOO KHAENG DAILY NEWSPAPER AND GRATIFICATION OF KHOO KHAENG Mini-MBA'S STUDENTS.) อ.ที่ปรึกษา: รศ.ดร.เสถียร เชยประทับ, 159 หน้า. ISBN 974-332-033-4.

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ เพื่อศึกษาบทบาทในการให้การศึกษาของหนังสือพิมพ์คู่แข่งรายวัน และ มโนทัศน์ในการให้การศึกษาของหนังสือพิมพ์ เพื่อทราบความสัมพันธ์ของการเพิ่มบทบาทในการให้การศึกษาของ หนังสือพิมพ์คู่แข่งรายวัน กับการเพิ่มรายได้ให้กับองค์กรหนังสือพิมพ์ เพื่อวิเคราะห์การให้การศึกษาในบริบทของ การเป็นสินค้าประเภทหนึ่ง และเพื่อสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษา "คู่แข่ง Mini-MBA" ตามลักษณะทาง ประชากรศาสตร์ ในลักษณะของสื่อ และในการดำเนินงานของ บริษัท คู่แข่ง จำกัด (มหาชน)

ผลการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างภายในองค์กร พบว่า การปรับ/เพิ่มบทบาทของหนังสือพิมพ์ "คู่แข่ง รายวัน" ในบริบทของการเป็นสินค้าประเภทหนึ่งตามโครงการ "คู่แข่ง Mini-MBA" นั้น เป็นการมองเห็นโอกาส ทางธุรกิจโดยใช้ "การศึกษา" เป็นเครื่องมือและจุดขาย เพื่อส่งเสริมการขายผู้อ่านประเภทสมาชิกประจำ และคาด หวังรายได้จากการโฆษณาในที่สุด แต่หลังการเปลี่ยนแปลงระบบอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทให้เป็นระบบลอยตัว (Managed Float) ของกระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 โครงการดังกล่าวหันมาเน้นรายได้จากค่า สมัครเรียน เพื่อใช้เป็นเงินสดหมุนเวียนสำหรับพยุงฐานะการเงินของบริษัทฯ

สำหรับกลุ่มตัวอย่างภายนอกองค์กร คือ นักการตลาด นักการศึกษา นักวิชาการด้านการสื่อสาร มวลชน นักวิชาชีพด้านการสื่อสารมวลชน และคู่แข่งขัน พบว่า บทบาทของหนังสือพิมพ์ในการให้การศึกษามีความ สำคัญเช่นเดียวกับบทบาทอื่น ๆ แต่ในทางปฏิบัติ บทบาทดังกล่าวจะชัดแย้งและไปด้วยกันไม่ได้กับบทบาทในการ รายงานช่าวสาร ยกเว้นนักการตลาด และนักการศึกษาที่เห็นว่า หนังสือพิมพ์สามารถปรับ/เพิ่มบทบาทในการให้ การศึกษาได้ นอกจากนี้ ต่างก็เห็นว่า การศึกษาเป็นสินค้า/บริการประเภทหนึ่งที่สามารถก่อให้เกิดผลกำไรได้ ขณะที่นักการศึกษา และนักวิชาการด้านการสื่อสารมวลชน เห็นว่า ควรนำผลกำไรที่ได้รับนั้นกลับไปพัฒนาและ ปรับปรุงการศึกษาให้ดียิ่ง ๆ ขึ้น ไม่ควรดำเนินการเป็นการค้า

ผลสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษา "คู่แข่ง Mini-MBA" จำนวน 392 คน พบว่า นักศึกษาที่มีลักษณะ ทางประชากร คือ เพศ สถานภาพสมรส รุ่นนักศึกษา อาชีพ ระดับการศึกษา และที่อยู่ขณะสมัครเรียน แตกต่าง กัน มีความพึงพอใจในลักษณะของสื่อ และในการดำเนินงานของบริษัท คู่แข่ง จำกัด (มหาชน) แตกต่างกันเพียง บางส่วน

ภาควิชา วารสารสนเทศ	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชาการหนังสือพิมพ์	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา/๙~ เ๛/๙~
ปีการศึกษา .25.41	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

00001000

ແມ່ນຕົດເລນັ້ນນາຕັດຍ່ອງຄວາ ແລະ

##397 06007 28: MAJOR JOURNALISM

- KEY WORD: EDUCATION / NEWSPAPER / GRATIFICATION

SONGWIT KULSAKDINUN: THE ROLE OF BUSINESS EDUCATION OF KHOO KHAENG DAILY

NEWSPAPER AND GRATIFICATION OF KHOO KHAENG Mini-MBA'S STUDENTS.

THESIS ADVISOR: ASSOC.PROF.SATIEN CHEYPRATUB, Ph.D. 159 pp. ISBN 974-332-033-4.

The aim of this study is to examine the role of education of Khoo Khaeng Daily Newspaper and the concept of education of the newspaper in order to establish the relationship between the increase in the role of education and the increase in the income of Khoo Khaeng Daily Newspaper. Additionally, the study intends to analyse education as a kind of product and to survey the gratification of Khoo Khaeng Mini-MBA students by their demographic backgrounds towards the nature of media and the operation of Khoo Khaeng (Public) Company Limited.

The study of sample groups within the organization reveals that the adjustment/increase in the educational role of Khoo Khaeng Daily Newspaper in the context of its being a kind of product as part of the "Khoo Khaeng Mini-MBA" project is a way of foreseeing business opportunity by using "education" as a tool and selling point. The aim is to promote the sales of long-term subscription and generate income from advertisement, ultimately. However, after the change in currency exchange rate to the Managed Float system by the Ministry of Finance as of July 2, 1997, the said project shifted its focus to the income gained from application in order to maintain sufficient cash flow to support the financial status of the company.

The study of sample groups outside the organization, namely experts in marketing, scholars and academics in mass communication, including mass communication practitioners and rival companies reveals that the role of the newspaper in education is just as important as other roles. However, in practise, the said role often contradicts and mismatches with the role in news reporting. Experts in marketing and academics opine that the newspaper is capable of adjusting/increasing it role in education. They agree that education can be viewed as a kind of product/service that generates profit. Meanwhile, scholars and academics in mass communication feel that the gained profit should be used in improving the standard of education rather than for a commercial purpose.

The survey of the gratification of 392 Khoo Khaeng Mini-MBA students reveals that students with different demographic backgrounds, ie. sex, marital status, class, profession, educational level and residential area at the time of application show partially different responses in their gratification towards the nature of media and the operation of Khoo Khaeng (Public) Company Limited.

ภาควิชา วารสารสนเทศ	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา การพนังสือพิมพ์	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา /
ปีการศึกษา2541	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจากบุคคลต่อไปนี้

รองศาสตราจารย์ ดร.เสถียร เชยประทับ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ได้ให้คำแนะนำ มุม มอง ข้อคิดเห็นต่างๆ ตลอดจนการอ่านและตรวจทานงานวิจัยนี้เป็นอย่างดียิ่ง

รองศาสตราจารย์ นันทริกา คุ้มไพโรจน์ และ ศาสตราจารย์ สุกัญญา สุดบรรทัด คณะกรรม การตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ได้กลั่นกรอง เสนอแนะข้อบกพร่องของงานวิจัยนี้ด้วยภูมิปัญญาทางวิชาการ โดยละเอียดรอบคอบ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณผู้หลักผู้ใหญ่ทุกทานที่อนุญาตให้ข้าพเจ้าทำการสัมภาษณ์ รวมถึง กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาทุกท่านที่ช่วยตอบแบบสอบถามในส่วนของการสำรวจ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา ผู้เห็นความสำคัญของการศึกษาของลูกๆ ทุกคน และ ให้การสนับสนุนอย่างคียิ่งในระหว่างการทำการวิจัย

"พี่กก" พี่ผู้ให้หนทางการศึกษาต่อปริญญาโท, "เอี้ยง" เพื่อนผู้ให้โอกาสและเวลาในการศึกษา ต่อปริญญาโทอข่างคี่ยิ่งแก่ข้าพเจ้าขณะทำงานด้วยกันฉันท์มิตรยามยาก. "หน่อง" เพื่อนผู้ถามไถ่ใยคีกับ การศึกษาของข้าพเจ้าเสมอมา "พี่เล็ก" หัวหน้างานผู้ให้ความช่วยเหลือ และให้คำแนะนำงานวิจัยใน ระหว่างการเก็บข้อมูล และ "เอ๋..มติชน" เพื่อนร่วมเรียนและร่วม Advisor ที่ให้ความช่วยเหลือและให้ กำลังใจในยามที่ข้าพเจ้ารู้สึกอ่อนใจ

"ชุป" และ "ข้าวปุ่น" ภรรยาและลูกสาว ผู้ให้และเป็นกำลังใจด้วยดีแก่ข้าพเจ้าในระหว่างการทำ วิจัยมาโดยตลอด

บุคคลต่างๆ ข้างต้นนี้ขอได้รับความขอบคุณอย่างจริงใจจากข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม ความรับผิด ชอบในงานวิจัยนี้ย่อมเป็นของข้าพเจ้าแต่เพียงผู้เดียว

> ทรงวิทย์ กุลสักคิ์นันท์ ครบรอบวันเกิดลูกสาวปีที่ 2, 2542

สารบัญ

บทคั	โดชอภาษาไทย	
บทคั	โด ช่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติ	ักรรมประกาศ	
สารเ	บัญ	ช
สารา	บัญตาราง	ม
สารา	บัญแผนภาพ	ศม
บทที่		
1	บทน้ำ	1
	ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
	ปัญหานำวิจัย	9
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
	นิยามศัพท์	10
	ขอบเขตการวิงัย	11
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะใค้รับ	12
2	แนวจิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	13
	ทฤษฎีบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน	
	แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาทางไกล	15
	แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาตามนัยทางเศรษฐศาสตร์	17
	แนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์การตลาดสำหรับสถาบันการศึกษา	
	ทฤษฎีว่าค้วยการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ	23
	ข้อสันนิย ฐ านเบื้องค้น	
	ข้อสมมติฐาน	
	d obov	
3	ระเบียบวิธีวิจัย	
	ประชากรเป้าหมาย	
	การเลือกกลุ่มตัวอย่าง	
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	27

	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย2	9
	ข้อจำกัดของการวิจัย3	1
4	ผลการวิจัย	2
	กลุ่มตัวอย่างภายในองค์กร	
	1. บทบาทหนังสือพิมพ์คู่แข่งรายวันในการให้การศึกษาในบริบทของการเป็นสินค้า3.	2
	แนวคิดทางการศึกษาที่แตกต่าง	3
	ความเป็นมาของบริษัทฯ	6
	ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของ Section "คู่แข่ง Mini-MBA"4	2
	บทบาทและความสำคัญของหนังสือพิมพ์ในการให้การศึกษา5	9
	การให้การศึกษาในบริบทของการเป็นสินค้าประเภทหนึ่ง	3
	2. ความสัมพันธ์ระหว่างการเพิ่มบทบาทของหนังสือพิมพ์ในการให้การศึกษากับรายใค้7	5
	กลุ่มตัวอย่างภายนอกองค์กร	
	บทบาทของหนังสือพิมพ์ในด้านการให้การศึกษา	3
	การให้การศึกษาในบริบทของการเป็นสินค้าประเภทหนึ่ง	0
	ประสิทธิภาพและข้อจำกัดของหนังสือพิมพ์ในการให้การศึกษา9.	4
	ความแตกต่างระหว่างการเรียนแบบต่อหน้ากับการเรียนทางไกลผ่านหน้าหนังสือพิมพ์9	9
5	ผลสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษา "คู่แข่ง Mini-MBA"10	3
6	บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ12	8
	สรุปผลการวิจัย	29
	อภิปรายผลการวิจัย	
	ข้อเสนอแนะจากการศึกษา14	6
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย14	6
รายก	ารอ้างอิง14	7
ภาคเ	พนวก15	1
ประ	วัติผู้วิจัย	9

สารบัญตาราง

บทที่ 4

1. ลำดับการออกสื่อประเภทต่างๆของบริษัท คู่แข่ง จำกัด(มหาชน)	38
2. การใช้งบโฆษณาผ่านสื่อประเภทต่างๆ ระหว่างปี 2536-2538	40
3. แสคงรายใค้ของบริษัท คู่แข่ง จำกัค(มหาชน) เฉพาะธุรกิจสื่อสารมวลชน	41
4. ปฏิทินเวลาเรียนของนักศึกษา "คู่แข่ง Mini-MBA" แต่ละรุ่น	42
5. แสคงพัฒนาการส่วนที่ให้การศึกษาแยกตามประเภทของหนังสือพิมพ์	45
6. แสคงประเภทสื่อและจำนวนที่ใช้โฆษณาและประชาสัมพันธ์ของ Section Get-Rich-Quick	47
7. แสดงตัวอย่างเป้าหมายของหนังสือพิมพ์คู่แข่งรายวันในปี 2539	48
8. เปรียบเทียบหนังสือพิมพ์ในเครือคู่แข่งกับคู่แข่งขันรายอื่น	49
9. การจัควางหน้า (Lay out) ของ section "คู่แข่ง Mini-MBA"	51
10. โครงสร้างหลักสูตร "คู่แข่ง Mini-MBA"	52
11. ฐานธุรกิจของบริษัท คู่แข่ง จำกัด(มหาชน)	60
12 โครงสร้างธุรกิจของบริษัท คู่แข่ง จำกัด(มหาชน)	61
13. เปรียบเทียบรายละเอียดของโครงการ "คู่แข่ง Mini-MBA" และนักลงทุนหน้าใหม่	72
14. สรุปแรงผลักคัน 5 ประการที่มีผลต่อการทำกำไรของโครงการ "คู่แข่ง Mini-MBA" (2540)	74
15. รายงานการวิเคราะห์ต้นทุนโครงการ Mini-MBA (แนวทางที่หนึ่ง)	76
16. รายงานการวิเคราะห์ตั้นทุนโครงการ Mini-MBA (แนวทางที่สอง)	76
17. รายได้จากสมาชิกภาพโครงการ "คู่แข่ง Mini-MBA" ต่อ 1 คน	77
18. ตัวอย่างใบสั่งซื้อโครงการ "คู่แข่ง Mini-MBA"	78
19. โครงสร้างราคาขายและส่วนลดของนักศึกษา "คู่แข่ง Mini-MBA" รุ่นที่ 5	78
20. ประมาณการค่าใช้ถ่ายโครงการ "คู่แข่ง Mini-MBA" รุ่นที่ 1 ถึงรุ่นที่ 4	81
บทที่ 5	
1. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	103
2. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามช่วงอายุ	104
3. แสคงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ	104
4. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกระดับการศึกษา	105
5. แสคงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ	
 ปรียบเทียบถ้าบาบบักศึกษาทั้งหมด กับถ้าบาบที่ตุดบบบบสุดบุลบาบ 	106

สารบัญฑาราง(ต่อ)

7. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามถิ่นที่อยู่ขณะสมัครเรียน10	б
8. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามพื้นความรู้ทางค้านการบริหารธุรกิจ10	7
9. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแหล่งความรู้ทางค้านการบริหารธุรกิจ10	7
10. แสคงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเวลาที่อ่าน Section "คู่แข่ง Mini-MBA"10	3
11. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกสถานที่อ่าน Section "คู่แข่ง Mini-MBA"10	}
12. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเหตุผลที่สมัครเรียน10	9
13. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความคิดเห็นในการหาความรู้	
ในลักษณะเคียวกับ "คู่แข่ง Mini-MBA"11	O
14. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามแหล่งที่สามารถแสวงหาความรู้	
ในลักษณะเคียวกับ "คู่แข่ง Mini-MBA"11	0
15. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามการติดต่อกับบริษัทฯ,	
โครงการ KKBS, คู่แข่ง Mini-MBA11	1
16. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวกูย่าง จำแนกตามวิธีการติดต่อ11	1
17. แสคงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความพึงพอใจในลักษณะของสื่อ11	2
18. แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความพึงพอใจในการดำเนินงาน	
ของบริษัท คู่แข่ง จำกัด(มหาชน)11	3
19. ความพึงพอใจใน <u>ลักษณะของสื่อ</u> ของนักศึกษา "คู่แข่ง Mini-MBA" จำแนกตามเพศ11	7
20. ความพึงพอใจใน <u>ลักษณะของสื่อ</u> ของนักศึกษา "คู่แข่ง Mini-MBA" จำแนกตามสถานภาพ11	8
21. ความพึงพอใจใน <u>ลักษณะของสื่อ</u> ของนักศึกษา "คู่แข่ง Mini-MBA" จำแนกตามรุ่นนักศึกษา11)
22. ความพึงพอใจใน <u>ลักษณะของสื่อ</u> ของนักศึกษา "คู่แข่ง Mini-MBA" จำแนกตามอาชีพ12)
23. ความพึงพอใจใน <u>ลักษณะของสื่อ</u> ของนักศึกษา "คู่แข่ง Mini-MBA" จำแนกตามระดับการศึกษา.12	1
24. ความพึงพอใจใน <u>การคำเนินงานของบริษัท คู่แข่ง จำกัด(มหาชน)</u>	
ของนักศึกษา "คู่แข่ง Mini-MBA" จำแนกตามเพศ12	2
25. ความพึงพอใจใน <u>การคำเนินงานของบริษัท คู่แข่ง จำกัด(มหาชน)</u>	
ของนักศึกษา "คู่แข่ง Mini-MBA" จำแนกตามสถานภาพ12	3
26. ความพึงพอใจใน <u>การดำเนินงานของบริษัท คู่แข่ง จำกัด(มหาชน)</u>	
ของนักศึกษา "คู่แข่ง Mini-MBA" จำแนกตามรุ่นนักศึกษา12	4
27. ความพึงพอใจใน <u>การคำเนินงานของบริษัท คู่แข่ง จำกัด(มหาชน)</u>	
ของนักศึกษา "คู่แข่ง Mini-MBA" จำแนกตามอาชีพ12	5

สารบัญการาง(ค่อ)

28. ความพึงพอใจใน <u>การคำเนินงานของบริษัท คู่แข่ง จำกัด(มหาชน)</u>		
ของนักศึกษา "คู่แข่ง Mini-MBA" จำแนกตามถิ่นที่อยู่ขณะสมัครเรียน126		

สารบัญแผนภาพ

1. โครงสร้างองค์กรของบริษัท คู่แข่ง จำกัด(มหาชน)	62
2. บันใด 4 ขั้นสู่ภูมิปัญญา	65